Stand van zaken Uitvoeringsplan Strategienota Economie Moderne Maakstad Oss 2021-2025

Tot en met 1 oktober 2022

Ambitie 1 Stimuleren ondernemerschap				
NR.	**ACTIE**	**PARTNERS**	**PLANNING EN RESULTAAT**	**STAND VAN ZAKEN**
1.1.	Pivot Park ontwikkelt zich tot één van de farmaceutische innovatie hotspots in Nederland. Met de uitbreiding van Pivot Park komt er meer ruimte voor startups en scale-ups. We willen de uitbreiding faciliteren via Panther (het nieuwe gebouw van Pharming), Grizzly (een gebouw voor groeiende bedrijven op Pivot Park) en de voorbereidingen treffen voor Racoon (een incubator gebouw dat een belangrijk visitekaartje voor Pivot Park moet worden) **Coalitieakkoord:** Pivot Park ontwikkelt zich tot dé farmaceutische innovatieve hotspot van Nederland. We faciliteren deze ontwikkeling en promoten Pivot Park en onze pharmasector landelijk en internationaal met onder andere het themajaar 100 jaar pharma (www.100yearspharmafuture.nl).	Pivot Park, BOM, Provincie Noord-Brabant	2021-2025	• Panther is in aanbouw en bereikte in juni 2022 de hoogste top. Pharming heeft afgezien van huur. Er is een nieuwe huurder gevonden. • Grizzly is in aanbouw en 80% is verhuurd. • Racoon bevindt zich in de ontwikkelingsfase. Pivot Park en provincie Noord-Brabant zijn over Racoon in gesprek. • Pivot Park doet volop mee aan de activiteiten in het kader van 100 jaar pharma
1.2.	We helpen Dome-X te ontwikkelen als *business community* met een fysieke locatie voor samenwerking en innovatie. Startups en scale-ups in de bouw, logistiek en maakindustrie weten bedrijven goed te vinden.	Dome-X, LPO, OIK, TIBO, Kracht van New Business Oss	2021-2025	• Dome-X verkent de mogelijkheden voor een businessmodel en interviewt hiervoor stakeholders. Gemeente Oss werkte mee aan deze interviews. Het resultaten zijn nog niet opgeleverd. • Gemeente organiseert regelmatig bijeenkomsten voor maakindustrie bij Dome-X (eindpresentaties studenten, Dag van de duurzame verpakking, Circulaire Verpakkingen Oss, bijeenkomst Bagger haven). • Studenten van gemeentelijke projecten kunnen werken in Dome-X.
1.3.	We verkennen bestaande en nieuwe plekken voor flexibele huisvesting van ZZP-ers. Zij kunnen hier elkaar ontmoeten, netwerken, sparren en overleggen.	Talentencampus Oss, Dome-X, Pivot Park, CMO, Startersucces Oss Bernheze	2021-2025	We zien Euterpepark en Amsteleind als nieuwe economische ontwikkelmogelijkheden voor ZZP-ers.
1.4.	We ondersteunen de activiteiten van Starterssucces Oss Bernheze, die starters en ook meer ervaren ondernemers coacht en begeleidt bij de realisatie van hun plannen. Ondernemerslift+ biedt vanuit de regio ondersteuning en begeleiding van studenten, starters en groeiers met een breed programma. Ook hier laten we Osse ondernemers aan deelnemen.	Kracht van Oss, Starterssucces Oss Bernheze, HAS Hogeschool, Ondernemerslift+	2021-2025	• Vanwege corona lagen de fysieke bijeenkomsten van Starters Succes Oss een tijdje stil. De activiteiten zijn weer opgestart met ondernemersbezoeken en workshops. • ZZP BOOST organiseert regelmatig bijeenkomsten in de regio. - Open Coffee's bij Bizztopia. - Een regionale ZZP Boost event op 11 oktober. • Ondernemerslift+ denkt na over een nieuwe structuur voor ondersteuning scale ups. • Regionaal wordt nagedacht over een regionaal vehikel dat veel belovende startups verder kan brengen.
1.5.	We zetten actief accountmanagement in voor o.a. het relatiebeheer met onze ondernemers, behoud van bedrijven voor Oss en aantrekken van nieuwe bedrijven. We versterken ons accountmanagement via social media. **Coalitieakkoord:** We willen meer maatwerk voor bedrijven en flexibel zijn waar dat kan en wenselijk is.	OIK, TIBO, 3O, CMO, overige ondernemersverenigingen.	2021-2025	• We stelden 60 kaarten voor het Business Gala Oss van 14 mei 2022 beschikbaar. Deze verspreiden we onder nieuwe vestigers, zzp-ers en andere ondernemers, die niet zo gauw naar dit event zouden gaan met als doel een nieuw netwerk op te bouwen. • Per 1 september 2022 is een junior accountmanager EZ aangetrokken om het relatiebeheer met onze ondernemers te versterken. • We pakten in juni 2022 de bedrijfsbezoeken met raadsleden weer actief op na corona. We bezochten in juni Verhees Textiles en in september Kusters Precision Parts. • In september 2022 startte het HAN project Ondernemer zoekt ontmoeting. Studenten presenteren in januari 2023 een interactief overzicht, aan de hand waarvan ondernemers andere ondernemers kunnen ontmoeten. • De accountmanagers EZ bezoeken actief de bijeenkomsten van de ondernemersverenigingen. • We plaatsen dagelijks berichten op onze vaste social mediakanalen op Instagram, LinkedIn en Twitter. • We nemen deel aan de wekelijkse Intaketafel, waar o.a. initiatieven van ondernemers worden besproken. • We schaften in 2020 een nieuw relatiebeheersysteem aan. We investeren tijd om het systeem actueel te houden.
1.6.	We organiseren de jaarlijkse Dag van de ondernemer om onze ondernemers te bedanken voor hun ondernemerschap en nieuw ondernemerschap te stimuleren.	Dag van de ondernemer, OIK, TIBO, 3O, CMO, ZLTO Oss Den Bosch, Maasmeanders, overige ondernemersverenigingen.	2021-2025	• Op 19 november 2021 bezochten we 100 ondernemers met een snoeppot om onze waardering uit te spreken voor hun ondernemerschap. CMO deelde aan 300 centrumondernemers een snoeppot uit. Ook collegeleden bezochten ondernemers. Met een persbericht en een social mediacampagne zorgden we voor veel aandacht voor de Dag van de ondernemer. • Op 18 november 2022 organiseren we weer een fysieke bijeenkomst met sprekers en workshops.

Ambitie 2 Uitbouwen economische ecosystemen				
NR.	**ACTIE**	**PARTNERS**	**PLANNING EN RESULTAAT**	**STAND VAN ZAKEN**
2.1.	We zetten de samenwerking in de Kracht van Oss voort en ondersteunen haar activiteiten en uitvoeringsprogramma's Kracht van New Business Oss en Starterssucces Oss Bernheze.	OIK, TIBO, 3O, Rabobank, HAS Hogeschool, Talentencampus Oss	*2021- 2025*	De Kracht van Oss denkt na over een nieuwe opzet, zowel op inhoud als op vorm. Begin 2023 wordt duidelijkheid verwacht over de nieuwe koers.
2.2.	We ondersteunen de ontwikkeling van Pivot Park tot een toonaangevende Life Science Campus, die onderdeel uitmaakt van een landelijk en internationaal ecosysteem Life Sciences. **Coalitieakkoord:** Pivot Park ontwikkelt zich tot dé farmaceutische innovatieve hotspot van Nederland. We faciliteren deze ontwikkeling en promoten Pivot Park en onze pharmasector landelijk en internationaal met onder andere het themajaar 100 jaar pharma (www.100yearspharmafuture.nl).	Pivot Park, BOM, Health Valley, topsector Life Sciences & Health, Provincie Noord-Brabant	*2021- 2025*	We brengen met het themajaar 100yearspharmafuture het Pivot Park en onze Life Sciences industrie onder de nationale en internationale aandacht. Als uitvloeisel van het themajaar ontwikkelen we een Actieagenda voor de toekomst van onze Life Sciences.
	We stimuleren de doorontwikkeling van het havengebied en het goederenspoor tot een ecosysteem Logistiek, Bouw en Maak. Dome-X vervult hierin een centrale landingsplek en broedplaats voor duurzame en circulaire initiatieven van ondernemers en studenten. **Coalitieakkoord:** We maken een start met de herstructurering en verduurzaming van onze oudere industrieterreinen. Ook starten we deze bestuursperiode plannen op om te komen tot een nieuw bedrijventerrein.	OIK, Dome-X, LPO, bedrijven, HAN Minor Circulaire Economie, Dome-X, Vijfsterrenlogistiek	*2021- 2025*	In samenwerking met de HAN hebben we de twee stappen gezet voor de doorontwikkeling van Elzenburg. 1. September 2021: HAN Minor CE Toekomstvisie Elzenburg. **RIB verstuurd.** 2. Januari 2022: HAN Afstudeeropdracht Parkmanagement Elzenburg. **RIB verstuurd.** Door het onverwachte vertrek van de projectleider bij de gemeente ligt dit dossier tijdelijk stil. Op ons verzoek biedt Dome-X HAN studenten een werkplek voor hun projecten.
2.4.	We organiseren jaarlijks het AgriFood Oss Diner. Hier spreken onze agrifoodbedrijven met elkaar over duurzame voedselthema's van de toekomst, zoals dierlijke en plantaardige eiwittransitie, verpakkingen, voedselinnovaties en verspilling.	Agrifoodondernemers, De Leijgraaf, HAS Hogeschool, AgriFood Capital	*2021- 2025*	• Er zijn in het najaar 2022 veel events, o.a. het WK Wheelchair Tennis Masters en de Dag van de ondernemer. We verplaatsen daarom Agrifood Oss Diner naar voorjaar 2023. • In de landelijke Dutch Food Week van 8 tot en met 15 oktober 2022 publiceren we via een social mediacampagne een serie van 15 interviews met agrifoodondernemers. Het accent ligt op duurzaamheid. • Van 12 tot en met 18 september namen deel aan de landelijke Verspillingsvrije Week met onze campagne restjeswijzer.nl. 75 foodondernemers verleenden hun medewerking en plaatsten onze displays met folders voor hun klanten. **RIB verstuurd.**
2.5.	We doen actief mee in de samenwerking RNOB en AgriFood Capital. Een sterke regionale economie biedt onze ondernemers een groter netwerk en kansen voor duurzame innovatie en toekomstige werkgelegenheid. De Regiodeal Noordoost-Brabant is hiervan een goed voorbeeld.	RNOB, AgriFood Capital, Noordoost-Brabant Werkt, Provincie Noord-Brabant, Ministerie van LNV	2021-2023	• Met onze jaarlijkse financiële bijdrage biedt AgriFood Capital ondersteuning aan individuele bedrijven om innovatie in de regio aan te jagen en te versterken. • RNOB biedt via de Regiodeal Noordoost-Brabant ondernemers kansen voor innovatie en samenwerking. Projecten uit Oss zijn: - Innovatieprogramma Circulaire Verpakkingen Oss (Circular Food Center) - Energie uit mest. • We leveren RNOB vanuit onze organisatie de programmamanagers Economie (vacature) en Klimaatadaptie • Wethouder Den Brok is voorzitter van de regionale kopgroep werklocaties • Burgemeester Buijs zit in het bestuur van AFC
2.6.	We blijven zoeken naar kansen voor ecosystemen, die passen bij het profiel van Oss en zorgen voor duurzame innovatie en toekomstbestendige werkgelegenheid.	Kracht van Oss, OIK, TIBO, 3O, CMO, Talentencampus Oss, Dome-X, De Leijgraaf, HAN en overige kennisinstellingen.	2021- 2025	In juni 2022 presenteerden twee studenten van de HAN Master Circulaire economie hun opzet voor een ecosysteem Circulariteit in de bouw. In dit onderzoek zijn ondernemers uit de bouwketen betrokken en is nadrukkelijk aansluiting gezocht bij het open ecosysteem van de provincie, Brabantse Aanpak Circulaire Bouw.

Ambitie 3 Inzetten op toekomstbestendige arbeidsmarkt en talent				
NR.	**ACTIE**	**PARTNERS**	**PLANNING EN RESULTAAT**	**STAND VAN ZAKEN**
3.1.	We ondersteunen Talentencampus Oss als prominente verbinder van talent en bedrijfsleven. Door een dynamische samenwerking tussen het lokale bedrijfsleven en regionale kennis- en onderwijsinstellingen zorgen we voor stages, afstudeeropdrachten voor lokaal en regionaal talent. En ondersteunen we de ontwikkeling van de leercultuur onder de paraplu van de Lerende Stad Oss. **Coalitieakkoord:** We trekken HBO talent naar de gemeente en ondersteunen de Talentencampus als verbinder tussen talent en het bedrijfsleven via onder andere het initiatief Open Badges en het project Digitale werkplaats.	Talentencampus Oss, Kracht van Oss, OIK, TIBO, 3O, De Leijgraaf en kennisinstellingen.	2021- 2025	We bieden ondersteuning en werken samen met Talentencampus Oss in verschillende projecten en op verschillende niveaus, o.a.: • Jaarlijkse Dag van de techniek • Talentenbeurs • Ontvangst bestuurlijke delegatie HAN op 24 mei 2022 • Verzorgen aanvraag provinciaal Coronaherstelfonds voor projecten Digitale Werkplaats Oss, Open Badges en Hybride Leeromgeving Pivot Park • Project Mbo Innovatie- en Expertise Centrum Data.
3.2.	We ondersteunen het initiatief Open badges van Talentencampus Oss. Hiermee stimuleren wij de ontwikkeling van kennis en vaardigheden van onze bedrijven en inwoners. Het initiatief maakt onderdeel uit van de Provinciale Agenda Coronaherstel. Hierdoor kan Talentencampus Oss het initiatief naar meer bedrijven en instellingen uitrollen. **Coalitieakkoord:** We trekken HBO talent naar de gemeente en ondersteunen de Talentencampus als verbinder tussen talent en het bedrijfsleven via onder andere het initiatief Open Badges en het project Digitale werkplaats.	Talentencampus Oss, Provincie Noord-Brabant, bedrijven, onderwijs, maatschappelijke instellingen.	2021- 2025	Met de bijdrage uit het provinciale Coronaherstelfonds verdubbelen we het aantal deelnemende bedrijven in het project Open Badges van 30 naar 60.
3.3.	Met het project Digitale Werkplaats Oss ondersteunen we samen met Talentencampus Oss en de HAN ons MKB bij digitaliserings- en datavraagstukken. Dankzij de Provinciale Agenda Coronaherstel zorgen we voor nog meer digitaal vaardige ondernemers. Zij benutten meer kansen, die digitalisering hen biedt door moderne vormen van bedrijfsvoering, procesinrichting en dienstverlening. **Coalitieakkoord:** We trekken HBO talent naar de gemeente en ondersteunen de Talentencampus als verbinder tussen talent en het bedrijfsleven via onder andere het initiatief Open Badges en het project Digitale werkplaats.	Talentencampus Oss, Kracht van Oss, OIK, TIBO, Provincie Noord-Brabant, Noordoost Brabant Werkt, HAN, JADS, MKB-platform Driven by Data.	2021- 2022	Met de bijdrage uit het provinciale Coronaherstelfonds verdubbelen we het aantal deelnemende bedrijven in de Digitale werkplaats Oss van 30 naar 60.
3.4.	We zetten in op behoud van De Leijgraaf als fysieke onderwijslocatie in Oss. De Leijgraaf is - na de fusie met Koning Willem I College – van toegevoegde waarde als plek in de regio om praktijkgericht leren te binden aan bedrijven.	De Leijgraaf, Koning Willem I College, Talentencampus Oss, OIK, TIBO, 3O, CMO	2021- 2025	We zijn partner van het MBO Innovatie- en Expertise Centrum Data, een samenwerkingsproject van de 7 Brabantse Mbo's, ondernemers en overheid. Het centrum speelt in op de behoefte aan meer kennis over data en kunstmatige intelligentie op mbo-niveau Ook Talentencampus Oss en Osse ondernemers, zoals Kemkens en Raben, zijn partners. Samen met MIEC Data en Talentencampus Oss verkennen we hoe we het centrum in Oss kunnen laten landen en koppelen aan Digitale Werkplaats Oss.
3.5.	We stimuleren 'learning communities' (leergemeenschappen) op gerichte thema's, bij voorkeur in een hybride leeromgeving. Bedrijven, kennisinstellingen en overheid werken en leren hierin samen. De student staat centraal in en brengt een vraagstuk dichter bij een oplossing, Studenten worden zo goed voorbereid op de arbeidsmarkt.	Kracht van Oss, Talentencampus Oss, OIK, TIBO, 3O, CMO, Voortgezet onderwijs Oss, De Leijgraaf, HAN, Fontys, TU Eindhoven, Avans, HAS Hogeschool en TU Twente.	2021- 2025	De 'learning communities' hebben hun succes bewezen en zijn nu vast onderdeel van Talentencampus Oss.
3.6.	We ondersteunen een hybride leeromgeving bij Pivot Park, dankzij een bijdrage van de Provinciale Agenda Coronaherstel.	Pivot Park, Provincie Noord-Brabant, HAN	2021-2025	Met de bijdrage uit het provinciale Coronaherstelfonds doet Talentencampus Oss op dit moment onderzoek naar de opzet van een hybride leeromgeving bij Pivot Park.
3.7.	We vertalen de regionale arbeidsmarktagenda naar kansen voor Oss voor inzicht in de competenties van werknemers en de beroepen van de toekomst. We gaan met bedrijven en onderwijs hierover in gesprek. Zo sluit het onderwijsaanbod beter aan op de behoefte van het bedrijfsleven.	AgriFood Capital werkt!, Talentencampus Oss, Vorstengrafdonk werkt, ondernemers, OIK, TIBO, 3O, CMO	2021-2022	Dit pakken vanaf 2023 op samen met de afdeling M&M en Talentencampus Oss.

Ambitie 4 Stimuleren duurzaam en toekomstbestendig ondernemen				
NR.	**ACTIE**	**PARTNERS**	**PLANNING EN RESULTAAT**	**STAND VAN ZAKEN**
4.1.	We ondersteunen ondernemers bij duurzaam en maatschappelijk verantwoord ondernemen via de Kracht van New Business Oss (MVO-verklaringen en innovatieve samenwerkingsvouchers) en organiseren jaarlijks een event over duurzaam ondernemen.	Kracht van Oss, Kracht van New Business Oss	2021-2025	De Kracht van New Business Oss krijgt een vervolg tot en met 2023. Het jaarlijkse event vindt plaats op 3 november 2022 en is gekoppeld aan het WK Wheelchair Tennis Masters.
4.2.	We bieden samen met de Kracht van New Business Oss ondernemers een begeleidingstraject om hun bedrijfsprocessen circulair te ontwerpen (Business Model Template). De successen delen we in een portfolio ter inspiratie van andere ondernemers.	Kracht van Oss, Kracht van New Business Oss	2021-2022	Kracht van New Business Oss begeleidde tot nu toe 24 bedrijven in een BMT-traject. Er zijn dit jaar nog 6 BMT-trajecten voor ondernemers beschikbaar. In het regiodeal-project Innovatieprogramma Circulaire Verpakkingen Oss voert Kracht van New Business Oss nog eens 9 BMT-trajecten uit. Het BMT is gebaseerd op het Handboek Duurzaam Organiseren van Jan Jonker.
4.3.	We werken samen onze verpakkingsbedrijven en HAS Hogeschool aan het verduurzamen van voedselverpakkingen in het Innovatieprogramma Circulaire Verpakkingen Oss en organiseren jaarlijks het landelijk event Dag van de duurzame verpakking (Regiodeal).	HAS Green Academy, Kracht van New Business Oss, Talentencampus Oss, food- en verpakkingsbedrijven	2021-2023	• Het event Dag van de duurzame verpakking op 8 juni 2022 trok 80 bezoekers en studenten uit en buiten Oss. • Op 23 juni 2022 presenteerden drie onderzoeksgroepen van HAS Green Academy hun eindresultaten. • Het Innovatieprogramma Circulaire Verpakkingen Oss startte op 4 oktober 2022 het laatste onderzoeksjaar met een derde brainstormsessie.
4.4.	We zijn deelnemer aan een haalbaarheidsonderzoek naar een Onderzoekscentrum Duurzame Eiwitten (dierlijke eiwittransitie) (Regiodeal).	AgriFood Capital, HAS Hogeschool, WUR	2021-2022	Oss is lid van de stuurgroep ODE. In juli 2022 werd het rapport met de resultaten van de eerste fase (haalbaarheid) opgeleverd. In de vervolgfase wordt nu gezocht naar een businessmodel voor het onderzoekscentrum.
4.5.	We werken nauw samen met de Minor Circulaire Economie en het Centrum voor Meerwaarde Creatie van de HAN. We formuleren en begeleiden minimaal drie onderzoeksopdrachten per jaar voor studenten. Zij ondersteunen het Osse MKB bij hun vraagstukken op het gebied van circulariteit en/of energietransitie.	HAN, Dome-X, bedrijven	2021-2025	• We waren opdrachtgever van drie HAN Minors/Master Circulaire Economie. Het gaat om de HAN Minor CE Toekomstvisie Elzenburg, de HAN Master CE Circulariteit in de bouw en de HAN Minor CE Verduurzaming Life Sciences. Bij de onderzoeken betrekken we ondernemers en stakeholders. • Daarnaast organiseerden we in januari 2022 in samenwerking met de HAN een bijeenkomst Energietransitie in de metaalsector.
4.6.	We zetten het project Adviserend toezicht met de ODBN voort. We ondersteunen en adviseren bedrijven om te voldoen aan hun wettelijke energiebesparingsplicht. Het project leidt tot meer energiebesparing en extra bewustwording. Het is niet geheel vrijblijvend. Bedrijven die niet willen naleven, krijgen uiteindelijk een handhavingstraject.	ODBN, Provincie Noord-Brabant, RNOB	2021-2022	De voortgang van het project Adviserend toezicht zal worden geborgd in het VTH-plan 2023-2026. Het plan wordt in 2023 vastgesteld. Er ligt daarnaast een Energiebod bij de RNOB om dit regionaal op te pakken via de ODBN. Via een regionale aanpak kunnen in negen jaar alle inrichtingen in Oss worden bezocht. Mogelijk is er rijkssubsidie, waarmee we de doorlooptijd kunnen terugbrengen tot vier tot vijf jaar (afhankelijk ook van de capaciteit bij de ODBN).
4.7.	We bieden ondernemers praktische ondersteuning bij de aanschaf van zonnepanelen. Ook stimuleren we de aanleg van zonnepanelen bij de nieuwbouw van bedrijfspanden. **Coalitieakkoord:** We verplichten zonnepanelen op daken van bedrijven bij nieuwbouw en stimuleren dat bij bestaande bedrijven.	ESCOSS, Kracht van New Business Oss	2021-2022	Het project Zon op Dak van ESCOSS is in januari 2022 stopgezet. In oktober/november wordt het nieuwe Zakelijk Energieloket operationeel. Hier kunnen ondernemers terecht voor informatie en adviezen op het gebied van energiebesparing en zonnepanelen.
4.8.	We zetten ieder jaar vijf inspirerende voorbeelden van ondernemers in de schijnwerpers in de Week van de Circulaire Economie. We adopteren een duurzaamheidsprijs die we jaarlijks uitreiken tijdens het Business Gala Oss.	Nederland Circulair, Business Gala Oss, OIK, TIBO, 3O, CMO, ZLTO Oss Den Bosch, Maasmeanders.	2022-2025	In de Week van de Circulaire economie van 6 tot en met 11 februari 2022 bezochten we vijf ondernemers (Jess Design, Spectro, Slim Slopen, Dome-X en Van Munster Recyclers). Aan de bezoeken koppelden we een social mediacampagne. Ook plaatsten we een artikel van twee pagina's over deze bezoeken in Oss Actueel.
4.9.	We geven nieuwe aandacht aan sociaal en inclusief ondernemen. Goede voorbeelden van ondernemers zetten wij in de schijnwerpers ter inspiratie van andere ondernemers.	Aan 't werk, IBN, ondernemers	2021-2025	Dit pakken we op in 2023.
4.10.	We dragen de Global Goals uit naar onze ondernemers als kapstok en leidraad voor hun duurzame, economische activiteiten. Samen met de Kracht van New Business Oss en de HAN werken we samen in een innovatieve onderwijsmodule Global Goals.	Global Goals Oss, Kracht van New Business, HAN, ondernemers	2022	Van januari tot en met juni 2022 vond de derde editie van de HAN Werkplaats Global Goals plaats onder leiding van Kracht van New Business Oss en gemeente.
4.11.	We verkennen de mogelijkheden van biobased verdienmodellen voor de landbouw, bijvoorbeeld als producent van nieuwe grondstoffen voor de maakindustrie.	AgriFood Capital, RNOB, OIK, TIBO, ZLTO Oss Den Bosch, Kracht van New Business, kennisinstellingen	2022-2025	In maart en juni 2022 bespraken we dit onderwerp met HAS Green Academy (voorheen HAS Hogeschool) en Agrifood Innovation. Afgesproken is om hierover een bijeenkomst te organiseren voor verpakkingsbedrijven uit de regio Oss en de regio Noord-Limburg. Dit is gepland in 2023.
4.12.	We vertalen de gevolgen van nieuwe landelijke en Europese regels voor onze ondernemers en maken samen met onze ondernemersverenigingen afspraken hoe we ondernemers hierover informeren en ondersteunen. Denk aan de verplichting Energie Label C voor kantoren per 1 januari 2023, de verplichting voor grotere bedrijven om vanaf 2022 de CO2-uitstoot van hun werkverkeer te verlagen of de voorstellen van de EU op het gebied van CO2-beprjzing.	OIK, TIBO, 3O	2021-2025	In januari 2022 lanceerden we een social mediacampagne over Kantoor Label C in samenwerking met HAN studenten.
Nieuw	We zetten een ondernemerspeiling uit om de effecten van de nasleep van corona en de Oekraïnecrisis in beeld te krijgen. **Coalitieakkoord:** We hebben aandacht voor ondernemers die getroffen zijn door de coronacrisis en/of door de oorlog in Oekraïne. We hebben hiervoor specifiek aandacht voor ZZP'ers.	Gemeente Oss, ondernemersverenigingen		We hebben in mei 2022 een ondernemerspeiling uitgezet naar de gevolgen van de nasleep corona en de Oekraïnecrisis. We deelden de resultaten op 10 juni 2022. De resultaten legden de basis voor het nieuwe Zakelijk energieloket en het project Sit & Heat voor horecaondernemers. Het kabinet komt in november 2022 met een steunpakket voor het energie-intensieve MKB.
Nieuw	**Coalitieakkoord:** De agrarisch sector is een wezenlijk onderdeel van onze economie. De Osse agrarische visie is het fundament voor ons beleid. We blijven in gesprek met de ondernemer die door wil gaan met zijn bedrijf. We geven ruimte aan de boer om te innoveren naar een duurzame toekomst voor zijn bedrijf.			Dit wordt uitgewerkt in een samenwerkingsinitiatief tot kringlooplandbouw in de westelijke polder.

Ambitie 5 Ruimte maken voor ondernemen				
NR.	**ACTIE**	**PARTNERS**	**PLANNING EN RESULTAAT**	**STAND VAN ZAKEN**
5.1.	We bevorderen de toekomstbestendigheid van onze werklocaties. Ook stimuleren we onderlinge samenwerking tussen bedrijventerreinen. **Coalitieakkoord: We** maken een start met de herstructurering en verduurzaming van onze oudere industrieterreinen. Ook starten we deze bestuursperiode plannen op om te komen tot een nieuw bedrijventerrein.	Grondbedrijf, Provincie Noord-Brabant. BOM, OIK, TIBO, 3O, Kracht van Oss, Parkmanagement, Vorstengrafdonk, verenigingen bedrijventerreinen.	2021-2023	In juni 2022 leverde Buck Consultants het concept van het eindrapport *Strategische verkenning werklocaties gemeente Oss* op. We brengen dit onderwerp Q1 2023 als opinienota naar de raad. Er is in juli een projectbrief geschreven over uitbreiding van de Bulk in Ravenstein. Een projectleider is nog niet toegewezen.
5.2.	We versterken onze tri-modale verbindingen en benutten de kansen hiervan beter. Bereikbaarheid van bedrijventerreinen en duurzame mobiliteit zijn belangrijke aandachtspunten voor goederen- en personenvervoer. **Coalitieakkoord:** We onderzoeken de (on)mogelijkheden van modal shift –verandering van vervoerwijze - in de haven en het goederenspoor naar het station.	Van Berkel, OOC, MCA Brabant, Vijfsterrenlogistiek, RWS, Provincie Noord-Brabant, Parkmanagement Vorstengrafdonk.	2021-2025	MCA Brabant is in gesprek over Brabant Poort (samenwerking binnenhavens Brabant). Met Prorail en OOC zijn we in gesprek over de goederenspoorlijn op Elzenburg. Het maakt onderdeel uit van de Spooragenda, die nu wordt opgesteld. De Spooragenda is een uitvloeisel van de Spoorverkenning. Vorstengrafdonk zet duurzame personenvervoer met een werkgeversaanpak op de agenda. Hiervoor maken we geld vrij via de programmabegroting.
5.3.	We inventariseren de wensen en behoeften van bedrijven aan en rondom de binnenhaven van Oss. Dit is een eerste stap naar een verkenning van een duurzame gebiedsontwikkeling van het havengebied. **Coalitieakkoord: We** maken een start met de herstructurering en verduurzaming van onze oudere industrieterreinen. Ook starten we deze bestuursperiode plannen op om te komen tot een nieuw bedrijventerrein. We zijn en blijven tegen de vestiging van een grootschalige mestfabriek in de haven.	Van Berkel, OOC, LPO, Dome-X, bedrijven, HAN, MCA Brabant,	2021-2022	In juni 2022 werden de resultaten van het HAN Onderzoek Parkmanagement Elzenburg gepresenteerd. Aan dit onderzoek verleenden 18 ondernemers en vier parkmanagers uit de regio hun medewerking. In het onderzoek gaf 73% van de geïnterviewde ondernemers aan bereid te zijn om bij te dragen aan parkmanagement. Het vervolg pakken we op in januari 2023. **RIB verstuurd.**
5.4.	We ontwikkelen de spoorzone tot een woon-werkgebied met een stedelijk profiel.	Prorail, NS, Pivot Park, Provincie Noord-Brabant	2021-2025	We zien kansen voor de transformatie naar de nieuwe economie in moderne stedelijke woon/werkomgevingen zoals Amsteleind en Euterpepark. Ook Pivot Park biedt als werkomgeving kansen voor de nieuwe economie.
5.5.	Een levendig centrum is een belangrijke vestigingsplaatsfactor. We blijven in gesprek met ondernemers over een aantrekkelijk en toekomstbestendig centrum, waar plaats is voor detailhandel, horeca en nieuwe concepten van samenwerking. **Coalitieakkoord:** We blijven inzetten op een gevarieerd en levendig stadscentrum (met winkels, cultuur, ontspanning, horeca, enzovoort). Hierbij horen zeker ook de evenementen in het centrum. We willen op basis van locatieprofielen komen tot heldere afspraken voor evenementen, met een goede balans tussen ruimte voor evenementen, centrumondernemers en centrumbewoners.	CMO, TIBO, Koninklijke Horeca Nederland, Vastgoedpartijen	2021-2025	• In september 2022 is de nieuwe relatiemanager gestart om het centrum van Oss te versterken met nieuwe landelijke retailformules. • We stelden in september 2022 subsidie beschikbaar aan horeca ondernemers om de terrassen te verduurzamen met Sit & Heat kussens.
5.6.	We onderzoeken de mogelijkheden voor een Ondernemersplatform Oss (Economic Board), die een excellent ondernemersklimaat in Oss en Noordoost-Brabant faciliteert.	Kracht van Oss, Talentencampus Oss, LPO, PP KvK VNO-NCW, Ministerie EZ, ondernemersverenigingen, KWI en kennisinstellingen.	2022-2023	We zijn in gesprek over een Economic Board met de partners van het BBO en de Kracht van Oss. Een externe procesbegeleider begeleidt de verkenning.
5.7.	We werken samen met VNO-NCW, OIK en bedrijven op Moleneind/Landweer in een pilot Duurzame bedrijventerreinen. De ervaringen gebruiken we voor verduurzaming van andere bedrijventerreinen. **Coalitieakkoord: We** maken een start met de herstructurering en verduurzaming van onze oudere industrieterreinen. Ook starten we deze bestuursperiode plannen op om te komen tot een nieuw bedrijventerrein.	VNO-NCW, OIK, bedrijven Moleneind-Landweer, IVN, provincie Noord-Brabant.	2021-2023	Het team Economie levert de projectleider voor het deelproject Parkmanagement. De provincie heeft Moleneind/Landweer als een van de bedrijventerreinen benoemd in het project Grote Oogst. Het bedrijfsleven heeft zeker interesse dus dit proberen we in 2023 verder te brengen.
5.8.	We ontwikkelen Heesch-West tot een duurzaam bedrijventerrein. **Coalitieakkoord:** We starten met de uitgifte van bedrijventerrein Heesch-West.	GR Heesch-West, gemeente 's-Hertogenbosch, gemeente Bernheze	2021-2022	Het bestemmingsplan is vastgesteld en ligt voor beroep bij de Raad van State. Er is heel veel belangstelling voor de kavels, verwacht wordt dat in 2024 bedrijfskavels worden uitgegeven.
5.9.	We hebben aandacht voor de begeleiding en huisvesting van tijdelijke werknemers. We voeren daarover het gesprek met ondernemers, die veel werken met tijdelijke werknemers of zorgen voor huisvesting.	Bedrijven, RNOB	2021-2025	Gemeente stelt per 1 november de Huisvestingsverordening in werking om opkoop van goedkope woningen en overbewoning tegen te gaan. Het toetsingskader grootschalige huisvesting is nagenoeg klaar. Het toetsingskader benoemt expliciet richtlijnen waaraan grootschalige huisvesting van internationale werknemers moet voldoen.
5.10	Vragen voor nieuwbouwlocaties van bedrijven vanaf 5.000 m² stemmen we af in het regionale 1-loket.	Regiogemeenten in Noordoost-Brabant	2021-2025	Dit is een doorlopende activiteit.
Nieuw	Uitgifte laatste kavels Vorstengrafdonk			Inschrijving in het kader van Didam Arrest is 15 september gesloten. Er is meer dan voldoende belangstelling voor al de drie de kavels, reserveringsovereenkomsten worden naar verwachting in november gesloten na loting via de notaris.
Nieuw	Een fraaie entree voor Vorstengrafdonk.			Plan en uitvoering is in handen van de Coöperatie Vorstengrafdonk, gemeente Oss is medefinancier.

Ambitie 6 Profileren van Oss als moderne maakstad				
NR.	**ACTIE**	**PARTNERS**	**PLANNING EN RESULTAAT**	**STAND VAN ZAKEN**
6.1.	We dragen innovatieve, duurzame en trotse maakstad Oss permanent uit. Dat doen we op verschillende niveaus: • Oss via onze ondernemersverenigingen en ondernemers • Regionaal via de RNOB en AgriFood Capital • Provinciaal via de Provincie Noord-Brabant, B5 en M7 • Landelijk via G40, VNG en het ministerie van EZK.	RNOB, AgriFood Capital, Provincie Noord-Brabant, ministerie EZK, VNG, G40, B5, M7	2021 -2025	We zijn bestuurlijk vertegenwoordigd in belangrijke economische platformen via wethouder Den Brok o.a. • Voorzitter van de pijler Economie van G40 • Lid VNG Commissie Economie Klimaat Energie Milieu • Lid stuurgroep Actie- en Investerings Agenda Coronaherstel provincie • Voorzitter kopgroep Werklocaties RNOB • Bestuurslid Ondernemerslift+. In Bedrijvig Oss besteden wij in onze vaste columns veel aandacht aan Oss als innovatieve, duurzame en trotse maakstad.
6.2.	We promoten Pivot Park als groeidiamant in onze stad met o.a. het themajaar Life Sciences in 2022/2023. We sluiten aan bij de Brabantse profilering door de provincie Noord-Brabant en de BOM. Oss wordt nationaal en internationaal herkend als dé 'farmaceutische innovatie hotspot' voor medicijnontwikkeling en -productie in Nederland. **Coalitieakkoord:** Pivot Park ontwikkelt zich tot dé farmaceutische innovatieve hotspot van Nederland. We faciliteren deze ontwikkeling en promoten Pivot Park en onze pharmasector landelijk en internationaal met onder andere het themajaar 100 jaar pharma.	Brabant Branding, Provincie Noord-Brabant, OIK, Kracht van Oss, Pivot Park, Organon, MSD, Aspen, BOM, Ministeries EZK en VWS, Brabant in Business, HAN en overige kennisinstellingen	2021-2023	We brengen met het themajaar *100yearspharmafuture* het Pivot Park en onze Life Sciences industrie onder de nationale en internationale aandacht. Hiervoor ontwikkelden we samen met onze partners een activiteitenprogramma met o.a. • 22/23 september 2022 het TOPX Summit 2022 event • 1 en 2 oktober 2022 Weekend van de wetenschap • 12 oktober Lezing 100 jaar Organon • 15 oktober 2022 Open dag MSD • 29 november 2022 Pharmafuture Battle.
6.3.	Onder de vlag van Vijfsterrenlogistiek profileren we ons als logistieke hotspot en werken we aan verduurzaming, digitalisering en goed personeel voor de logistieke sector.	Vijfsterrenlogistiek	2021-2025	Vijfsterrenlogistiek heeft nagedacht over haar toekomst, op vorm en inhoud. De samenwerking krijgt een nieuwe vorm. Hieraan doen we als Oss mee als partner.
6.4.	We profileren onze gemeente en onze MKB-bedrijven als 'living lab' voor stagiaires en afstudeerders. We trekken hoogopgeleid talent aan om in Oss te komen werken en wonen met gerichte campagnes als Welluk, advertenties en actieve deelname aan open dagen van kennisinstellingen.	Kennisinstellingen en hogescholen, Talentencampus Oss, bedrijven	2021-2025	We profileren op verschillende manieren Oss als living lab. • We namen op 15 maart 2022 deel aan de Career Expo TU Eindhoven. • Op 24 mei 2022 was er een bestuurlijke ontmoeting tussen HAN, Talentencampus Oss en gemeente Oss om de samenwerking te bestendigen. • We hebben een LinkedIn-pagina Oss studentenstad. • Het event Dag van de duurzame verpakking op 8 juni was gericht op de verpakker-van-de-toekomst (studenten). • We voeren verschillende projecten uit met studenten en ondernemers. • We verzorgden op 5 oktober een gastcollege aan studenten van HAS Green Academy.
6.5.	We doen actief mee met de verkiezing MKB-vriendelijkste gemeente 2022 en gaan voor een top-10 positie.	OIK, TIBO, 3O, CMO, Maasmeanders, Kracht van Oss	2021-2025	De nieuwe ronde voor de MKB-verkiezing start in het najaar van 2022. We hebben de eerste contacten gelegd met de organisatie.
6.6.	We blijven ons profileren als actieve Global Goals gemeente, ook op het gebied van economie. We onderscheiden ons, omdat we groepen studenten van verschillende kennisinstellingen verbinden aan maatschappelijke, economische vraagstukken en/of praktische, duurzame bedrijfsvragen.	Global Goals Oss, De Leijgraaf, kennisinstellingen, Kracht van New Business Oss, bedrijven	2021-2025	• Van januari tot en met juni 2022 vond de derde editie van de HAN Werkplaats Global Goals plaats onder leiding van Kracht van New Business Oss en gemeente. • Het team Economie draagt de Global Goals uit in o.a. persberichten en studentenprojecten.